

1231

USTAWA

z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu, stanowi się, co następuje:

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. ¹⁾ Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Art. 2. 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

2. ²⁾ Zadania, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w założeniach polityki społeczno-gospodarczej w postaci Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zatwierdzanego przez Radę Ministrów.

Art. 2¹. 3.) Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) najbliższa okolica punktu sprzedaży napojów alkoholowych – obszar mierzony od granicy obiektu, zamknięty trwałą przeszkodą o charakterze faktycznym, taką jak krawędź jezdni, zabudowa, która ze względu na swój charakter uniemożliwia dostęp oraz kontakt wzrokowy i głosowy, mur bez przejść oraz ciek wodny bez bliskich przepraw,

- 2) promocja napojów alkoholowych — publiczną degustację napojów alkoholowych, rozdawanie rekwiżytów związanych z napojami alkoholowymi, organizowanie premiowanej sprzedaży napojów alkoholowych, a także inne formy publicznego zachęcania do nabywania napojów alkoholowych,
- 3) reklama napojów alkoholowych – publiczne rozpowszechnianie znaków towarowych napojów alkoholowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych przedsiębiorców produkujących napoje alkoholowe, nieróżniących się od nazw i symboli graficznych napojów alkoholowych, służące popularyzowaniu znaków towarowych napojów alkoholowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy przedsiębiorcami zajmującymi się produkcją, obrotem hurtowym i handlem napojami alkoholowymi,
- 4) sponsorowanie — bezpośrednio lub pośrednio finansowanie lub współfinansowanie działalności osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dla upowszechniania, utrwalania lub podniesienia renomy nazwy, producenta lub dystrybutora, znaku towarowego lub innego oznaczenia indywidualizującego przedsiębiorcę, jego działalność, towar lub usługę, w zamian za informowanie o sponsorowaniu,
- 5) informowanie o sponsorowaniu – prezentowanie informacji zawierającej nazwę sponsora lub jego znak towarowy w związku ze sponsorowaniem,
- 6) wydzielone stoisko – oddzielone od pozostałej powierzchni punktu sprzedaży, ciąg handlowy lub lada, zamknięte własną kasą fiskalną, rejestrującą prowadzoną sprzedaż,
- 7) obrót hurtowy napojami alkoholowymi – zakup napojów alkoholowych w celu dalszej ich odsprzedaży przedsiębiorcom posiadającym właściwe zezwolenia,
- 8) wartość sprzedaży – kwota należna sprzedawcy za sprzedane napoje alkoholowe, z uwzględnieniem podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
- 9) sklep branżowy ze sprzedażą napojów alkoholowych – placówka, w której roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych stanowi nie mniej niż 70% wartości sprzedaży ogółu towarów w tym punkcie,
- 10) reintegracja – reintegrację zawodową i społeczną w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym.

Art. 3. ⁴⁾ 1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest celem działania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Agencją”.

2. Agencja podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia ⁵⁾.

3. Do zadań Agencji należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektu Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz projektu podziału środków na jego realizację,
- 2) opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych oraz planów działań w zakresie polityki dotyczącej alkoholu i problemów alkoholowych,
- 3) prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, opracowywanie ekspertyz oraz opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) udzielanie merytorycznej pomocy samorządom, instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, realizującym zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz zlecanie i finansowanie realizacji tych zadań,
- 5) ⁶⁾ współpraca z organami samorządu województw i pełnomocnikami, o których mowa w art. 4

ust. 3,

6) koordynacja i inicjowanie działań zwiększających skuteczność i dostępność leczenia odwykowego,

7) zlecenie i finansowanie zadań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

8) współpraca z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi prowadzącymi działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,

9) ⁷⁾ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

4. Agencja jest państwową jednostką budżetową.

5. Agencją kieruje dyrektor powoływany przez ministra właściwego do spraw zdrowia, spośród osób należących do państwowego zasobu kadrowego. Minister właściwy do spraw zdrowia odwołuje dyrektora Agencji.

6. Organizację Agencji określa statut, nadany przez ministra właściwego do spraw zdrowia ⁵⁾.

Art. 3a. 1. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Agencji jest otwarty i konkurencyjny.

2. Ogłoszenie o naborze zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w [ustawie](#) z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565), oraz w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór.

Art. 3b. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.

Art. 3c. Termin do składania dokumentów, określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 3d. 1. Po upływie terminu do składania dokumentów określonego w ogłoszeniu o naborze niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, przez umieszczenie jej w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór, a także przez opublikowanie jej w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

Art. 3e. 1. Sporządza się protokół przeprowadzonego naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Agencji.

2. Protokół zawiera w szczególności:

1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze,

2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru,

3) uzasadnienie dokonanego wyboru.

Art. 3f. 1. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru, w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu,
- 2) określenie stanowiska pracy,
- 3) imię i nazwisko wybranego kandydata oraz miejsce jego zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego,
- 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.

3. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w Biuletynie Informacji Publicznej i w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której był prowadzony nabór.

Art. 3g. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w ciągu 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejną osobę spośród najlepszych kandydatów wymienionych w protokole tego naboru. Przepisy art. 3f stosuje się odpowiednio.

Art. 4. 1. Samorząd województwa realizuje zadania, o których mowa w art. 1 i 2, w postaci wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

2. ⁹⁾ Zarząd województwa odpowiada za koordynację przygotowania i realizację programu, o którym mowa w ust. 1, udziela pomocy merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym realizującym zadania objęte tym programem oraz współdziała z innymi organami administracji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany przez regionalny ośrodek polityki społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w programie. W celu realizacji programu zarząd województwa może powołać pełnomocnika.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 107](#)

4. ¹¹⁾ Środki finansowe na prowadzenie działań, o których mowa w ust. 2, ujmuje się w budżecie województwa.

Art. 4¹. ¹²⁾ 1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4) (skreślony),

5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

6) 13) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w programie. W celu realizacji programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

3. Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

4. W skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. 17) Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

Art. 5. 18) Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.

Art. 6. 19) Minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a także minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zapewniają kształcenie niezbędnej liczby specjalistów z zakresu działalności profilaktycznej i leczniczej oraz podejmowanie badań nad alkoholem i związanymi z nim problemami.

Art. 7. 20) Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz inne właściwe organy i instytucje podejmują odpowiednie działania w zakresie rozwijania i popierania różnorodnych form działalności informacyjnej, kulturalnej i naukowej, mających na celu uświadamianie o szkodliwości nadużywania alkoholu dla jednostki oraz życia rodzinnego i społecznego, krzewienia trzeźwości i abstynencji oraz wykorzenia szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu.

Art. 8. (skreślony). 21)

Art. 9. 22) 1. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa.

3. Organ, o którym mowa w ust. 2, wydaje zezwolenie na obrót hurtowy przedsiębiorcom posiadającym siedziby na terenie województwa.

3a. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

3b. Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy,
- 2) siedzibę i adres przedsiębiorcy,
- 3) numer w rejestrze przedsiębiorców,
- 4) miejsce prowadzenia działalności gospodarczej,
- 5) wnioskowany limit – dotyczy wyłącznie wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1,
- 6) wnioskowany termin ważności zezwolenia.

3c. Minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa może wydać duplikaty zezwoleń, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku ich utraty lub zniszczenia.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 2001 nr 60 poz. 614

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, wzory wniosków oraz wzory informacji o sprzedaży napojów alkoholowych.

Art. 9¹. 23 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wydaje się oddzielnie na obrót hurtowy następującymi rodzajami napojów alkoholowych:

- 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
- 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa,
- 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu.

2. Zezwolenia na obrót hurtowy wydaje się na czas oznaczony:

- 1) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 – nie dłuższy niż 2 lata,
- 2) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – nie dłuższy niż rok.

3. Dla zezwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa się limit w wysokości minimum 500 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

3a. Limit, o którym mowa w ust. 3, może być zwiększony na wniosek przedsiębiorcy złożony nie później niż 30 dni od dnia wykorzystania limitu określonego w zezwoleniu.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w odniesieniu do przedsiębiorców zaopatrujących statki, pociągi i samoloty. Maksymalny limit dla tych przedsiębiorców określa się w wysokości 2 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

5. Producent napojów alkoholowych jest obowiązany do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, jeżeli zbywa swoje wyroby przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia, o których mowa w art. 18 ust. 1.

Art. 9². 1. Za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, decyzji wprowadzających w zezwoleniach zmiany oraz duplikatów zezwoleń są pobierane opłaty.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, są wnoszone przed wydaniem zezwolenia lub decyzji na rachunek organu wydającego zezwolenie, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Opłaty za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się w wysokości 4 000 zł dla przedsiębiorców występujących o zezwolenie po raz pierwszy oraz dla tych, których wartość sprzedaży w roku poprzedzającym wygaśnięcie zezwolenia nie przekroczyła 1 000 000 zł.
4. W przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzedzającym wygaśnięcie zezwolenia przekroczyła 1 000 000 zł, opłatę za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się w wysokości równej 0,4% wartości sprzedaży w roku poprzednim, z zaokrągleniem do 100 zł.
5. Opłata, o której mowa w ust. 3, jest wnoszona na rachunek organu zezwalającego, po złożeniu pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w ostatnim roku kalendarzowym.
6. Wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych należy obliczać oddzielnie dla każdego rodzaju tych napojów.
7. Opłatę za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, ustala się w wysokości 45 000 zł za 500 tys. litrów 100% alkoholu, z zastrzeżeniem ust. 8.
8. Opłatę za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, dla przedsiębiorców zaopatrujących statki, pociągi i samoloty, ustala się stosownie do deklarowanego obrotu.
9. Opłata za wydanie decyzji wprowadzającej nowe miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększającej ilość tych miejsc w stosunku do wymienionych w wydanych zezwoleniach, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wynosi 50% stawki określonej dla zezwolenia w dniu jego wydania.
10. Opłata za wydanie innych decyzji, wprowadzających zmiany w zezwoleniach, wynosi 200 zł.
11. Opłata za wydanie zezwolenia na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych o zawartości do 18% alkoholu wynosi 1 000 zł.
12. Opłata za wydanie zezwolenia na wyprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu jest pobierana w zależności od ilości litrów 100% alkoholu, zgłoszonej we wniosku, proporcjonalnie do wysokości opłaty określonej w ust. 7.
13. Opłata za zwiększenie limitu, o którym mowa w art. 9¹ ust. 3, jest pobierana w zależności od ilości litrów 100% alkoholu, zgłoszonej we wniosku, proporcjonalnie do wysokości opłaty określonej w ust. 7.
14. Opłata za wydanie duplikatu zezwoleń, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wynosi 50 zł.
15. Zezwolenia i decyzje, o których mowa w ust. 9–14 i art. 9 ust. 1 i 2, nie podlegają opłacie skarbowej.

Art. 9³. 1. Opłaty, o których mowa w art. 9² ust. 1, mogą być wykorzystane przez zarządy województw wyłącznie na finansowanie:

- 1) zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy;
- 2) zadań określonych w Wojewódzkim Programie, o którym mowa w [art. 9](#) ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485).

2. Zarządy województw mogą zlecać, w drodze porozumień, jednostkom samorządu powiatowego zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przekazywać środki finansowe na ich realizację.

Art. 9⁴. ²⁴ Warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, jest:

- 1) przekazywanie organowi zezwalającemu informacji o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych, w terminie do dnia 31 stycznia za rok poprzedni,
- 2) sprzedaż napojów alkoholowych, wymienionych w zezwoleniu, wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami lub zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych,
- 3) prowadzenie obrotu hurtowego tylko napojami alkoholowymi oznaczonymi znakami akcyzy, o ile wymóg oznaczania tymi znakami wynika z innych przepisów,
- 4) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe, wymienione w zezwoleniu, u producentów oraz u przedsiębiorców posiadających zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami,
- 5) posiadanie tytułu prawnego do korzystania ze stacjonarnego magazynu dostosowanego do przechowywania napojów alkoholowych,
- 6) niezaleganie przez przedsiębiorcę z realizacją ciężących na nim zobowiązań podatkowych oraz wynikających z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
- 7) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscach wymienionych w zezwoleniu,
- 8) zgłaszanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub właściwemu marszałkowi województwa zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany,
- 9) przestrzeganie innych warunków określonych przepisami prawa.

Art. 9⁵. 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa cofa w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania warunków określonych w art. 9⁴ pkt 3, 4 i 7,
- 2) wprowadzenia do obrotu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- 3) popełnienia przestępstwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie,
- 4) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 9² ust. 5,
- 5) orzeczenia, wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem,
- 6) zlecenia przez przedsiębiorcę, na podstawie umów, prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi innym przedsiębiorcom.

2. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa może cofnąć w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania warunków określonych w art. 9⁴ pkt 1, 2, 5, 6, 8 i 9,
- 2) powtarzającego się zakłócania porządku publicznego w miejscu obrotu.

3. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wygasają w przypadku:

- 1) likwidacji przedsiębiorstwa lub zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi,
- 2) upływu terminu ważności zezwolenia,
- 3) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej.

4. Na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w ust. 3, minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa wydaje zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych. Termin, określony w zezwoleniu na wyprzedaż, nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

5. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Art. 9⁶. Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzi się w punktach sprzedaży, którymi są:

- 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych,
- 2) wydzielone stoiska – w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m²,
- 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych.

Art. 10. 25) Akty prawne wpływające na strukturę cen napojów alkoholowych powinny służyć ograniczaniu spożycia tych napojów oraz zmianie struktury ich spożycia na rzecz napojów o niskiej zawartości procentowej alkoholu.

Art. 11. 1. 26) Na wydatki związane z realizacją Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczają się corocznie z budżetu państwa środki w wysokości 1% podatku akcyzowego od wyrobów alkoholowych.

2. 27) Środki, o których mowa w ust. 1, są przeznaczone w szczególności na różne formy pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, działalność informacyjną i wychowawczą, kształcenie specjalistów i prowadzenie badań naukowych nad problemami alkoholowymi.

3. (skreślony). 28)

Art. 11¹. 29) 1. W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia, w wysokości:

- 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
- 2) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 2 100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

3. Opłata, o której mowa w ust. 2, dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie.

4. Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

5. Opłatę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w

punkcie sprzedaży, w którym roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła:

- 1) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
 - 2) 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wnosi w wysokości 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
 - 3) 77 000 zł dla napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – wnosi w wysokości 2,7% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.
6. Przedsiębiorcy, których roczna wartość sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych nie przekroczyła wartości, o których mowa w ust. 5, wnoszą opłatę w wysokości określonej w ust. 2.
7. Opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego.
8. W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1–5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.
9. Wartość sprzedaży należy obliczać oddzielnie dla każdego rodzaju napojów alkoholowych.
10. Zezwolenia, o których mowa w art. 18, 18¹ oraz 18⁴, nie podlegają opłacie skarbowej.

Art. 12. ³⁴⁾ 1. ³⁵⁾ Rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.

2. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. ³⁷⁾ W miejscowościach, w których rozmieszczone są jednostki wojskowe, liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych są ustalane przez radę gminy po zasięgnięciu opinii właściwych dowódców garnizonów.

4. Liczba punktów sprzedaży, o których mowa w ust. 1, oraz usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu, określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2003 nr 105 poz. 988](#) [Dz.U. z 2003 nr 199 poz. 1950](#)

Art. 13. 1. Napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy.

2. ³⁸⁾ W miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniiona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu.

3. (skreślony). ³⁹⁾

Art. 13¹. ⁴⁰⁾ 1. ⁴¹⁾ Zabrania się reklamy i promocji na obszarze kraju napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem iż nie jest kierowana

do małoletnich lub prowadzona poprzez budowanie skojarzeń z:

- 1) atrakcyjnością seksualną,
- 2) relaksem lub wypoczynkiem,
- 3) sprawnością fizyczną,
- 4) nauką, pracą lub sukcesem zawodowym,
- 5) zdrowiem lub sukcesem życiowym.

2. ⁴¹⁾ Reklama i promocja piwa, o której mowa w ust. 1, nie może być prowadzona:

- 1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6⁰⁰ a 20⁰⁰, z wyjątkiem reklamy prowadzonej przez organizatora imprezy sportu wyczynowego lub profesjonalnego w trakcie trwania tej imprezy,
- 2) na kasetach wideo i innych nośnikach,
- 3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej,
- 4) na okładkach dzienników i czasopism,
- 5) na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy, chyba że 20% powierzchni reklamy zajmować będą widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim,
- 6) przy udziale małoletnich.

3. ⁴¹⁾ Zabrania się reklamy, promocji produktów i usług, których nazwa, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie wykorzystuje podobieństwo lub jest tożsame z oznaczeniem napoju alkoholowego lub innym symbolem obiektywnie odnoszącym się do napoju alkoholowego.

4. ⁴²⁾ Zabrania się reklamy i promocji przedsiębiorców oraz innych podmiotów, które w swoim wizerunku reklamowym wykorzystują nazwę, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie związane z napojem alkoholowym, jego producentem lub dystrybutorem.

5. Zabrania się informowania o sponsorowaniu imprez sportowych, koncertów muzycznych oraz innych imprez masowych przez producentów i dystrybutorów napojów, których zasadniczą działalność stanowi produkcja lub sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 8% do 18% alkoholu, w jakikolwiek inny sposób niż poprzez umieszczanie wewnątrz dzienników i czasopism, na zaproszeniu, bilecie, plakacie, produkcie lub tablicy informacyjnej związanej z określoną imprezą nazwy producenta lub dystrybutora oraz jego znaku towarowego, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Informowanie o sponsorowaniu może być prowadzone w radiu i telewizji pod warunkiem, iż będzie ograniczone wyłącznie do podania nazwy producenta lub dystrybutora napojów zawierających do 18% alkoholu lub jego znaku towarowego, a informacja ta nie będzie prezentowana w telewizji przez osobę fizyczną lub z wykorzystaniem wizerunku postaci ludzkiej.

7. Zabrania się informowania o, innym niż określone w ust. 5, sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych, których zasadniczą działalność stanowi produkcja lub sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 8% do 18% alkoholu oraz informowania o sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

8. ⁴¹⁾ Zakaz określony w ust. 1 dotyczy również wydawnictw promocyjno-reklamowych przekazywanych przez producentów, dystrybutorów lub handlowców napojów alkoholowych klientom detalicznym.

9. Zakazy określone w ust. 1—8 nie obejmują reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni, wydzielonych stoisk lub punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz na terenie punktów prowadzących sprzedaż

napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

10. Zakazy określone w ust. 1—8 dotyczą osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które uczestniczą w prowadzeniu reklamy w charakterze zleceniodawcy albo zleceniobiorcy niezależnie od sposobu i formy jej prezentacji.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, treść, wzór i sposób umieszczania na reklamach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, napisów informujących o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletniemu, mając na względzie ograniczenie spożycia alkoholu oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi wśród młodzieży.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2004 nr 181 poz. 1874](#) [Dz.U. z 2004 nr 224 poz. 2275](#) [Dz.U. z 2004 nr 181 poz. 1874 § 1](#) [Dz.U. z 2004 nr 224 poz. 2275 § 10 ust. 2](#) [Dz.U. z 2004 nr 224 poz. 2275 § 10 ust. 3](#) [Dz.U. z 2004 nr 224 poz. 2275 § 1 ust. 2](#) [Dz.U. z 2006 nr 137 poz. 983 § 3 ust. 3 pkt. 1](#)

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 236 § 10 ust. 2](#) [Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 236 § 10 ust. 3](#) [Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 239 § 3 ust. 3 pkt. 1](#)

Art. 13². 1. Podmioty świadczące usługę będącą reklamą napojów alkoholowych wnoszą na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu opłatę w wysokości 10% podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług wynikającej z tej usługi.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, sporządzają zbiorczą deklarację miesięczną według wzoru określonego na podstawie ust. 4 i przekazują ją w terminie do 20. dnia miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym powstał obowiązek wystawienia faktury, zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, na wynagrodzenie lub jego część.

3. Deklaracje, o których mowa w ust. 2, składa się do tego samego urzędu skarbowego, do którego składa się deklarację dotyczącą podatku od towarów i usług w zakresie usługi, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zbiorczej deklaracji miesięcznej dotyczącej opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz szczegółowy zakres zawartych w niej danych, uwzględniając w szczególności imię i nazwisko lub nazwę (firmę) podmiotu zobowiązanego do wniesienia opłaty, jego adres zamieszkania lub siedziby, numer identyfikacji podatkowej oraz dane dotyczące faktur, które mają być podstawą do ustalenia wysokości opłaty, o której mowa w ust. 1.

5. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym stosownie do ust. 2 powstał obowiązek złożenia zbiorczej deklaracji miesięcznej.

6. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dla podmiotu zobowiązanego do jej wniesienia koszt uzyskania przychodów w rozumieniu [art. 15](#) ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.) lub [art. 22](#) ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.).

7. W sprawach nieuregulowanych do opłaty, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy](#) z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.3)).

8. (uchylony).

9. (uchylony).

10. (uchylony).

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2006 nr 137 poz. 983 § 1](#) [Dz.U. z 2006 nr 137 poz. 983 § 3 ust. 3 pkt. 2](#)

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 239 § 1](#) [Dz.U. z 2005 nr 226 poz. 1942 § 9 ust. 3](#)

Art. 13³. 1. Tworzy się Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów, zwany dalej „Funduszem”, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2005 nr 226 poz. 1942 § 9 ust. 2](#)

2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

3. Przychodami Funduszu są wpływy z tytułu opłat, o których mowa w art. 13² ust. 1.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 239 § 3 ust. 3 pkt. 2](#)

4. Środki Funduszu przeznacza się wyłącznie na dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe, które w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży, a także organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2005 nr 28 poz. 236](#) [Dz.U. z 2005 nr 226 poz. 1942](#)

5. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb przyznawania dofinansowania, biorąc pod uwagę wyrównywanie szans dostępu do kultury fizycznej,

2) tryb składania wniosków i dane, jakie powinien zawierać wniosek o przyznanie dofinansowania, uwzględniając zakres niezbędnych danych dotyczących podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie, a także informacje o zajęciach sportowo-rekreacyjnych,

3) tryb przekazywania środków, uwzględniając terminy, w jakich zostało zaplanowane przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych,

4) wysokość dofinansowania, z tym że maksymalna wysokość tego dofinansowania w przypadku zajęć prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe nie może przekroczyć 80 %, a w przypadku zajęć organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego — 50 % planowanych kosztów realizacji zajęć.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2004 nr 262 poz. 2617](#)

Art. 14. 1. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych:

1) na terenie szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych i domów studenckich,

2) na terenie zakładów pracy oraz miejsc zbiorowego żywienia pracowników,

3) w miejscach i czasie masowych zgromadzeń,

4) ⁴³⁾ w środkach i obiektach komunikacji publicznej,

5) (skreślony), ⁴⁴⁾

6) w obiektach zajmowanych przez organy wojskowe i spraw wewnętrznych, jak również w rejonie obiektów koszarowych i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1985 nr 11 poz. 47

1a. (skreślony). 46)

2. (skreślony). 47)

2a. 45) Zabrania się spożywania napojów alkoholowych na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

3. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w ośrodkach szkoleniowych.

4. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w domach wypoczynkowych.

5. 48) Sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu może się odbywać na imprezach na otwartym powietrzu tylko za zezwoleniem i tylko w miejscach do tego wyznaczonych.

6. 49) W innych niewymienionych miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, ze względu na ich charakter, rada gminy może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 120 Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 121 Dz.U. z 2004 nr 51 poz. 503

7. 50) Minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w drodze rozporządzenia, określą zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej, w pociągach i samolotach komunikacji międzynarodowej oraz w międzynarodowych portach morskich i lotniczych.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 2004 nr 262 poz. 2617 M.P. z 1983 nr 17 poz. 98

8. 51) Minister właściwy do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wypadki i okoliczności, w których, uwzględniając zwyczaje międzynarodowe, dopuszczalne jest podawanie i spożywanie nieznacznej ilości napojów alkoholowych.

Art. 15. 1. 52) Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- 2) osobom do lat 18,
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

2. 53) W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Art. 16. 1. 54) Zabrania się wnoszenia napojów alkoholowych na teren zakładów pracy, obiektów wymienionych w art. 14 ust. 1 pkt 6, jak również stadionów i innych obiektów, w których odbywają się masowe imprezy sportowe i rozrywkowe, a także obiektów lub miejsc objętych zakazem wnoszenia napojów alkoholowych.

2. Osoby posiadające przy sobie napoje alkoholowe mają obowiązek przekazania ich do depozytu pod rygorem niewpuszczenia bądź usunięcia z terenu obiektów lub miejsc, o których mowa w

ust. 1.

3. ⁵⁵⁾ Napoje alkoholowe wnoszone przez żołnierzy na teren obiektów wymienionych w art. 14 ust. 1 pkt 6 ulegają odebraniu i przekazaniu do depozytu.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 105 Dz.U. z 2003 nr 135 poz. 1271

4. ⁵⁶⁾ Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z właściwymi ministrami, każdy w swoim zakresie działania, w drodze rozporządzeń, określają szczegółowe zasady i tryb postępowania w wypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz wysokość opłaty za przechowanie napojów alkoholowych w depozycie.

Art. 17. 1. Kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona mają obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawił się on do pracy w stanie po użyciu alkoholu albo spożywał alkohol w czasie pracy. Okoliczności stanowiące podstawę decyzji powinny być podane pracownikowi do wiadomości.

2. Uprawnienia kierownika zakładu pracy, o którym mowa w ust. 1, służą również organowi nadrzędnemu nad danym zakładem pracy oraz organowi uprawnionemu do przeprowadzenia kontroli zakładu pracy.

3. Na żądanie pracownika, o którym mowa w ust. 1, kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona jest obowiązana zapewnić przeprowadzenie badania stanu trzeźwości pracownika.

Art. 18. 1. Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, zwanego dalej «organem zezwalającym».

1a. (skreślony).

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

3. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydaje się oddzielnie na następujące rodzaje napojów alkoholowych:

1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,

2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

3) powyżej 18% zawartości alkoholu

3a. Zezwolenia, o których mowa w ust. 3, organ zezwalający wydaje po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2.

[Akty powiązane]

M.P. z 1995 nr 5 poz. 76

4. ⁶¹⁾ Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscach znajdujących się pod zarządem wojskowym lub jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych – położonych poza obiektami wymienionymi w art. 14 ust. 1 pkt 6 – może być prowadzona jedynie za zezwoleniem, o którym mowa w ust. 1, a ponadto za zgodą organów wojskowych określonych przez Ministra Obrony Narodowej lub resortu spraw wewnętrznych określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 119

5. Wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) oznaczenie rodzaju zezwolenia,
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania,
- 3) numer w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej,
- 4) przedmiot działalności gospodarczej,
- 5) adres punktu sprzedaży,
- 6) adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

6. Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z rejestru przedsiębiorców,
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych,
- 3) pisemną zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
- 4) decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w [art. 65](#) ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171, poz. 1225).

7. Warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest:

- 1) posiadanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1,
- 2) wniesienie opłaty, o której mowa w art. 111,
- 3) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych,
- 4) w terminach do dnia 1 lutego, 1 czerwca, 1 października każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem, okazanie przedsiębiorcy zaopatrującemu dany punkt sprzedaży napojów alkoholowych odpowiedniego zaświadczenia potwierdzającego dokonanie opłaty, o której mowa w art. 111, wydanego przez gminę,
- 5) posiadanie tytułu prawnego do korzystania z lokalu, stanowiącego punkt sprzedaży,
- 6) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu,
- 7) zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany,
- 8) prowadzenie sprzedaży w punkcie sprzedaży spełniającym wymogi określone przez radę gminy, na podstawie art. 12 ust. 1 i 2,
- 9) przestrzeganie innych zasad i warunków określonych przepisami prawa.

7a. (skreślony).

8. Organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

9. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – nie krótszy niż 2 lata.

10. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, organ zezwalający cofa w przypadku:

1) nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:

a) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,

b) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w art. 14 ust. 3 i 4,

2) nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych,

3) powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego,

4) wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,

5) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 111 ust. 4,

6) popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie,

7) orzeczenia, wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

11. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

12. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa w przypadku:

1) likwidacji punktu sprzedaży,

2) upływu terminu ważności zezwolenia,

3) zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży,

4) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej,

5) niezłożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, lub niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7.

13. Przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

14. Przedsiębiorcy podający lub sprzedający różne mieszaniny napojów alkoholowych na podstawie posiadanych receptur, z wykorzystaniem napojów zawierających powyżej 18% alkoholu, są obowiązani do posiadania zezwoleń, o których mowa w ust. 3 pkt 3.

Art. 18¹. 1. Na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych mogą być wydawane jednorazowe zezwolenia, do których nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 4, ust. 5 pkt 5, ust. 6, ust. 7 pkt 4 i 6 oraz ust. 9–14.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydawane są na okres do 2 dni.
3. Opłata za jednorazowe zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy przed wydaniem zezwolenia w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za poszczególne rodzaje zezwoleń, o których mowa w art. 11¹ ust. 2 i art. 18 ust. 3.
4. Przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wydawane na okres do dwóch lat. Do zezwoleń nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 5 pkt 5, ust. 6 pkt 2–4, ust. 7 pkt 4, 5 i 7, ust. 9, ust. 10 pkt 3 oraz ust. 12 pkt 1 i 3.
5. Opłata za zezwolenia, o których mowa w ust. 4, jest wnoszona na rachunek gminy przed wydaniem zezwolenia w wysokości określonej w art. 111 ust. 2 i 5.

Art. 18². Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w [art. 10](#) ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Art. 18³. ⁷³⁾ Do zezwoleń, o których mowa w art. 9, 18 i 18¹, oraz opłat, o których mowa w art. 11¹ stosuje się odpowiednio przepisy [ustawy](#) z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112), o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 18⁴. 1. Na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w art. 18 ust. 12, organ zezwalający może wydać zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych. Termin określony w zezwoleniu na wyprzedaż nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

2. Opłata za wydanie zezwolenia na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, wnoszona na rachunek gminy, wynosi:

- 1) 1,4% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
- 2) 1,4% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 2,7% wartości sprzedaży zinwentaryzowanych napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

3. Przedsiębiorca, który otrzymał zezwolenie na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu ważności zezwolenia, o którym mowa w ust. 1.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2006 nr 85 poz. 588](#)

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 1985 nr 17 poz. 74](#) [Dz.U. z 1985 nr 45 poz. 224](#) [Dz.U. z 1987 nr 12 poz. 74](#) [Dz.U. z 1987 nr 34 poz. 190](#) [Dz.U. z 1987 nr 35 poz. 196](#) [Dz.U. z 1988 nr 11 poz. 88](#) [Dz.U. z 1988 nr 16 poz. 117](#) [Dz.U. z 1989 nr 23 poz. 123](#) [Dz.U. z 1989 nr 31 poz. 165](#) [Dz.U. z 1990 nr 4 poz. 26](#) [Dz.U. z 1990 nr 31 poz. 184](#) [Dz.U. z 1990 nr 80 poz. 470](#) [Dz.U. z 1991 nr 45 poz. 197](#) [Dz.U. z 1991 nr 55 poz. 238](#) [Dz.U. z 1991 nr 71 poz. 310](#) [Dz.U. z 1991 nr 93 poz. 414](#) [Dz.U. z 1999 nr 50 poz. 502](#) [Dz.U. z 2002 nr 129 poz. 1105](#) [Dz.U. z 2004 nr 78 poz. 732](#) [Dz.U. z 2006 nr 85 poz. 588](#)

Art. 19. 1. Rada Ministrów, ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny, w drodze rozporządzenia, może wprowadzać na czas określony na obszarze całego kraju albo jego części całkowity lub częściowy zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.



[M.P. z 1990 nr 24 poz. 182](#)

2. W sytuacjach wymagających niezwłocznego działania Rada Ministrów może wprowadzić zakaz, o którym mowa w ust. 1, w innym trybie.

Art. 20. ⁷⁴⁾ Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi sprawozdanie z wykonania niniejszej ustawy.

ROZDZIAŁ 2

Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 2004 nr 210 poz. 2135 art. 12 pkt. 2](#)

Art. 21. 1. ⁷⁵⁾ Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą stacjonarne i niestacjonarne zakłady lecznictwa odwykowego oraz inne zakłady opieki zdrowotnej.

2. Poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne. Wyjątki od tej zasady określa ustawa.

3. ⁷⁶⁾ Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie leczenia odwykowego udzielane w zakładach opieki zdrowotnej.

Art. 22. 1. ⁷⁷⁾ Zarząd województwa organizuje na obszarze województwa całodobowe zakłady lecznictwa odwykowego oraz wojewódzki ośrodek terapii uzależnienia i współuzależnienia.

1a. ⁷⁸⁾ Starosta organizuje na obszarze powiatu inne niż wymienione w ust. 1 zakłady lecznictwa odwykowego.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 115](#) [Dz.U. z 1998 nr 37 poz. 216](#) [Dz.U. z 2000 nr 3 poz. 44](#) [Dz.U. z 2005 nr 181 poz. 1522](#)

2. ⁷⁹⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia:

1) organizację, kwalifikacje personelu, zasady funkcjonowania i rodzaje zakładów lecznictwa odwykowego, a także innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz zasady współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi,

2) warunki, jakie powinny spełniać zakłady lecznicze dla osób uzależnionych od alkoholu prowadzone poza publicznymi zakładami opieki zdrowotnej,

3) regulaminy stacjonarnych zakładów lecznictwa odwykowego oraz domów pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

Art. 23. ⁸⁰⁾ 1. ⁸¹⁾ Członkowie rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, dotknięci następstwami nadużywania alkoholu przez osobę uzależnioną, uzyskują w publicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczenia zdrowotne w zakresie terapii i rehabilitacji współuzależnienia oraz profilaktyki. Za świadczenia te od wymienionych osób nie pobiera się opłat.

2. Dzieci osób uzależnionych od alkoholu, dotknięte następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców, uzyskują bezpłatnie pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną w publicznych

zakładach opieki zdrowotnej i publicznych poradniach specjalistycznych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

3. Pomoc niesiona dzieciom przez osoby lub instytucje może być udzielona wbrew woli rodziców lub opiekunów będących w stanie nietrzeźwym.

Art. 24. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Art. 25. Na badanie, o którym mowa w art. 24, kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych ⁸²⁾ właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2006 nr 122 poz. 855

Art. 26. 1. Osoby, o których mowa w art. 24, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

2. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd wszczyną postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych ⁸²⁾ lub prokuratora. Do wniosku dołącza się zebraną dokumentację wraz z opinią biegłego, jeżeli badanie przez biegłego zostało przeprowadzone.

Art. 27. 1. W razie gdy w stosunku do osoby, której postępowanie dotyczy, brak jest opinii biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, sąd zarządza poddanie tej osoby odpowiednim badaniom.

2. Sąd może, jeżeli na podstawie opinii biegłego uzna to za niezbędne, zarządzić oddanie badanej osoby pod obserwację w zakładzie leczniczym na czas nie dłuższy niż 2 tygodnie. W wyjątkowych wypadkach, na wniosek zakładu, sąd może termin ten przedłużyć do 6 tygodni.

3. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje osobę, której postępowanie dotyczy.

4. Na postanowienie zarządzające oddanie pod obserwację do zakładu przysługuje zażalenie.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2004 nr 183 poz. 1895

Art. 28. 1. W razie zarządzenia przez sąd badania przez biegłego lub oddania pod obserwację w zakładzie leczniczym osoba, której postępowanie dotyczy, obowiązana jest poddać się badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz zabiegom niezbędnym do wykonania podstawowych badań laboratoryjnych pod warunkiem, że dokonywane są przez uprawnionych do tego pracowników służby zdrowia z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu tej osoby.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 116 Dz.U. z 2004 nr 183 poz. 1895

2. (uchylony).

Art. 28a. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, sposób sporządzania opinii oraz warunki i sposób dokonywania badań niezbędnych do wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, uwzględniając ochronę dóbr osobistych osoby badanej.

Art. 29. Orzeczenie o obowiązku poddania się leczeniu zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku.

Art. 30. 1. ⁸³⁾ W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa na rozprawę lub uchylania się od zarządzonego poddania się badaniu przez biegłego albo obserwacji w zakładzie leczniczym sąd może zarządzić przymusowe doprowadzenie przez organ Policji ⁸⁴⁾.

2. ⁸⁵⁾ Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 31. 1. Orzekając o obowiązku poddania się leczeniu sąd może ustanowić na czas trwania tego obowiązku nadzór kuratora.

2. Osoba, wobec której ustanowiony został nadzór, ma obowiązek stawiania się na wezwanie sądu lub kuratora i wykonywania ich poleceń, dotyczących takiego postępowania w okresie nadzoru, które może się przyczynić do skrócenia czasu trwania obowiązku poddania się leczeniu.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 110

3. Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw zdrowia ⁵⁾, w drodze rozporządzenia, określają szczegółowe zasady i tryb wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Sąd wzywa osobę, w stosunku do której orzeczony został prawomocnie obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, do stawienia się dobrowolnie w oznaczonym dniu we wskazanym zakładzie leczenia odwykowego w celu poddania się leczeniu, z zagrożeniem zastosowania przymusu w wypadku uchylania się od wykonania tego obowiązku.

2. Osoba, w stosunku do której orzeczony został obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, związanemu z pobytem w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego, nie może opuszczać terenu tego zakładu bez zezwolenia kierownika zakładu.

3. Sąd zarządza przymusowe doprowadzenie do zakładu leczniczego osoby uchylającej się od wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przez organ Policji ⁸⁴⁾.

4. ⁸⁶⁾ Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 32 ¹. Stacjonarne i niestacjonarne zakłady leczenia odwykowego, o których mowa w art. 21 ust. 1, przyjmują na leczenie poza kolejnością osoby zobowiązane do leczenia odwykowego na podstawie art. 26, do wykorzystania limitu miejsc stanowiących 20% ogółu miejsc przeznaczonych do leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego.

Art. 33. 1. ⁸⁷⁾ Policja, Żandarmeria Wojskowa i wojskowy organ porządkowy, wykonując zarządzenie przymusowego doprowadzenia osób, o których mowa w art. 30 oraz art. 32 ust. 3 i 4, ma prawo ich zatrzymania tylko w niezbędnych wypadkach i na czas konieczny do wykonania tego zarządzenia.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 106

2. ⁸⁸⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i

ministrem właściwym do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb doprowadzania osób, o których mowa w art. 30 ust. 1 i art. 32 ust. 3.

3.(uchylony).

Art. 34. 1. Obowiązek poddania się leczeniu trwa tak długo, jak tego wymaga cel leczenia, nie dłużej jednak niż 2 lata od chwili uprawomocnienia się postanowienia.

2. ⁹⁰⁾ w czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu sąd może na wniosek kuratora, po zasięgnięciu opinii zakładu leczącego, bądź na wniosek zakładu leczącego zmieniać postanowienia w zakresie rodzaju zakładu leczenia odwykowego.

3. W czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu stacjonarny zakład leczący może ze względów leczniczych skierować osobę zobowiązaną do innego zakładu w celu kontynuowania leczenia odwykowego, powiadamiając o tym sąd.

4. O ustaniu obowiązku poddania się leczeniu przed upływem okresu wskazanego w ust. 1 decyduje sąd na wniosek osoby zobowiązanej, zakładu leczącego, kuratora, prokuratora lub z urzędu, po zasięgnięciu opinii zakładu, w którym osoba leczona przebywa.

5. W wypadku ustania obowiązku poddania się leczeniu ponowne zastosowanie tego obowiązku wobec tej samej osoby nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od jego ustania.

Art. 35. 1. Sąd, który nałożył na osobę uzależnioną od alkoholu obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, jeśli uzna, że na skutek takiego uzależnienia zachodzi potrzeba całkowitego ubezwłasnowolnienia tej osoby – zawiadamia o tym właściwego prokuratora.

2. W razie orzeczenia ubezwłasnowolnienia sąd opiekuńczy, określając sposób wykonywania opieki, orzeka o umieszczeniu tej osoby w domu pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu, chyba że zachodzi możliwość objęcia tej osoby inną stałą opieką.

3. Do obowiązków opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej stosuje się odpowiednio również przepisy dotyczące obowiązków kuratora, o którym mowa w art. 31.

Art. 36. 1. Do stacjonarnego zakładu leczniczego i domu pomocy społecznej ma prawo wstępu o każdej porze sędzia w celu kontroli legalności skierowania i przebywania w takim zakładzie lub domu osób, na które został nałożony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, oraz warunków, w jakich osoby te przebywają.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 111

2. ⁹¹⁾ Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, określając szczegółowy zakres zagadnień podlegających kontroli, formy wykonywania kontroli, sposób dokumentowania jej przebiegu i wyników oraz postępowanie pokontrolne, w tym tryb przekazywania rezultatów kontroli zainteresowanym podmiotom, a zwłaszcza kontrolowanym jednostkom organizacyjnym i ich jednostkom nadrzędnym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają w tym zakresie ustawowych uprawnień prokuratora.

Art. 37. 1. Osoby umieszczone w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, uzależnione od alkoholu, mają obowiązek poddania się zarządzonemu leczeniu odwykowemu.

2. Leczenie odwykowe zarządza administracja zakładu lub schroniska w stosunku do małoletniego

za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w razie jej braku, jak również w stosunku do osoby pełnoletniej – za zezwoleniem sądu wykonującego orzeczenie, wydanym po zasięgnięciu opinii biegłego.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 112

3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ⁵⁾, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego osób, o których mowa w ust. 1.

[Akty powiązane]
Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 113

Art. 38. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ⁵⁾, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego osób umieszczonych w zakładach karnych, aresztach śledczych i *ośrodkach przystosowania społecznego* ⁹²⁾.

Art. 39. ⁹³⁾ Organy samorządu terytorialnego w miastach liczących ponad 50 000 mieszkańców i organy powiatu mogą organizować i prowadzić izby wytrzeźwień.

Art. 40. 1. ⁹⁴⁾ Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorznienia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.

2. W razie braku izby wytrzeźwień osoby takie mogą być doprowadzone do jednostki Policji ⁸⁴⁾.

3. Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub jednostki Policji ⁸⁴⁾ pozostają tam aż do wytrzeźwienia, nie dłużej niż 24 godziny. Osoby do lat 18 umieszcza się w odrębnych pomieszczeniach, oddzielnie od osób dorosłych.

3a. ⁹⁵⁾ Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień, jednostki Policji, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego w warunkach, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu. W zażaleniu osoba doprowadzona lub zatrzymana może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.

3b. ⁹⁶⁾ Zażalenie przekazuje się sądowi rejonowemu miejsca doprowadzenia lub zatrzymania w terminie 7 dni od daty doprowadzenia bądź zatrzymania. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.

3c. ⁹⁵⁾ W przypadku stwierdzenia bezzasadności lub nielegalności doprowadzenia lub zatrzymania albo poważnych nieprawidłowości związanych z ich wykonywaniem sąd rejonowy zawiadamia o tym prokuratora i organy przełożone nad organami, które dokonały doprowadzenia bądź zatrzymania.

4. ⁹⁷⁾ Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, jest żołnierzem, przekazuje się ją Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu.

5. O wypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu zawiadamia się niezwłocznie właściwą gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych ⁸²⁾.

6. ⁹⁸⁾ O umieszczeniu w izbie wytrzeźwień zawiadamia się niezwłocznie:

- 1) w przypadku małoletnich – ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy,
- 2) w przypadku innych osób – na ich żądanie, wskazane przez nie osoby.

Art. 41. 1. (skreślony). ⁹⁹⁾

2. ¹⁰⁰⁾ Pieniądze, przedmioty wartościowe i napoje alkoholowe znajdujące się przy osobach, o których mowa w art. 40 ust. 1, zatrzymuje się w depozycie.
3. Z depozytów pieniężnych izby wytrzeźwień mogą potrącać swe należności z tytułu opłat związanych z pobytem w izbie.
4. Na innych przedmiotach zatrzymanych w depozycie izbom wytrzeźwień służy ustawowe prawo zastawu celem zabezpieczenia tych należności.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 1996 nr 129 poz. 611 Dz.U. z 2004 nr 20 poz. 192

Art. 42. ¹⁰¹⁾ 1. Wobec osób przyjętych do izb wytrzeźwień, które stwarzają zagrożenie dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, niszczą przedmioty znajdujące się w ich otoczeniu, może być zastosowany przymus bezpośredni, polegający na przytrzymywaniu lub unieruchomieniu.

2. Przytrzymywanie jest doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniem osoby z użyciem siły fizycznej.
3. Unieruchomienie jest dłużej trwającym obezwładnieniem osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa.
4. Przymus bezpośredni może trwać tylko do czasu ustania przyczyn jego zastosowania.
5. Za doprowadzenie i pobyt w izbie wytrzeźwień lub jednostce Policji pobierane są opłaty.
- 5a. ¹⁰²⁾ Egzekucja należności, o których mowa w ust. 5, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2004 nr 20 poz. 192 Dz.U. z 2006 nr 58 poz. 408

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania i przyjmowania osób, o których mowa w art. 40, do izb wytrzeźwień, jednostek Policji, innych placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zwalniania z tych izb, jednostek i placówek, a także organizację izb wytrzeźwień oraz innych placówek, z uwzględnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji pracowników i warunków technicznych pomieszczeń, zakres opieki zdrowotnej nad doprowadzonymi tam osobami oraz maksymalną wysokość opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji.

ROZDZIAŁ 3

Przepisy karne

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2002 nr 174 poz. 1430 § 1 pkt. 4

Art. 43. ¹⁰³⁾ 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,

podlega grzywnie.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa

określonego w ust. 1.

3. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

4. Orzekanie w sprawach o przestępstwa określone w ust. 1 i 2 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2003 nr 208 poz. 2026 § 2 ust. 1 pkt. 3

Art. 43¹. ¹⁰⁴⁾ 1. Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a–6 albo nabywa lub spożywa napoje alkoholowe w miejscach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania,

podlega karze grzywny.

2. Usiłowanie wykroczenia określonego w ust. 1 jest karalne.

3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy.

Art. 44. ¹⁰⁵⁾ Kto wbrew szczególnemu obowiązkowi nadzoru dopuszcza do sprzedawania, podawania lub spożywania napojów alkoholowych na terenie zakładu pracy, jak również powziąwszy wiadomość o sprzedawaniu, podawaniu lub spożywaniu na terenie zakładu pracy takich napojów nie podejmie prawem przewidzianego postępowania,

podlega karze grzywny.

[Akty powiązane]

Dz.U. z 2003 nr 63 poz. 587 § 2 pkt. 3

Art. 45. ¹⁰⁶⁾ Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13 ust. 1 i 2:

1) dostarcza napoje alkoholowe do miejsc sprzedaży lub

2) nie uwidacznia informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,

podlega karze grzywny.

Art. 45¹. ¹⁰⁷⁾ Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 43¹–45 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 45². ¹⁰⁸⁾ 1. ¹⁰⁹⁾ Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13¹ prowadzi reklamę lub promocję napojów alkoholowych lub informuje o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 13¹ ust. 5 i 6,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

2. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

3. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy ⁶⁵⁾, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za zlecenie lub prowadzenie reklamy napojów alkoholowych.

Art. 45³. ¹⁰⁸⁾ 1. ¹¹⁰⁾ Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom prowadzi obrót hurtowy napojami alkoholowymi,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

1a. ¹¹¹⁾ W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na hurtowym obrocie napojami alkoholowymi.

2. W wypadkach mniejszej wagi sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega karze grzywny do 5 000 zł.

3. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

4. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy ⁶⁵⁾, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za wprowadzenie napojów alkoholowych do obrotu hurtowego.

Art. 46. 1. Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu.

2. ¹¹⁴⁾ Stan po użyciu alkoholu zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

1) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu albo

2) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

3. ¹¹⁴⁾ Stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

1) stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo

2) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Art. 47. 1. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione po spożyciu alkoholu, osoba podejrzana może być poddana badaniu koniecznemu do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, w szczególności zabiegowi pobrania krwi. Zabiegu pobrania krwi dokonuje fachowy pracownik służby zdrowia.

[Akty powiązane]

[Dz.U. z 1983 nr 25 poz. 117](#)

2. ¹¹⁵⁾ Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw pracy, w drodze rozporządzenia, określa warunki i sposób dokonywania badań, o których mowa w ust. 1 i w art. 17 ust. 3.

ROZDZIAŁ 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 48. 1. Przez użyte w dotychczasowych przepisach określenie „stan wskazujący na użycie alkoholu” rozumie się stan po użyciu alkoholu.

2. (pominięty). ¹¹⁶⁾

Art. 49. Traci moc ustawa z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434, z 1969 r. Nr 13, poz. 95 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115).

Art. 50. ¹¹⁷⁾ Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc dotychczasowe przepisy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia. ¹¹⁸⁾

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593), która weszła w życie z dniem 29 grudnia 1996 r., oraz przez art. 47 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593), która weszła w życie z dniem 29 grudnia 1996 r.

³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 60, poz. 610), która weszła w życie z dniem 28 czerwca 2001 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2.

W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.

W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 6.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 6.

¹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

Od dnia wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r. – wójt (burmistrz, prezydent miasta), stosownie do art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984).

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

Od dnia wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu

11 października 1998 r. – wójt (burmistrz, prezydent miasta), stosownie do art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984).

17) Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 113, poz. 732), która weszła w życie z dniem 10 października 1997 r., oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 3.

18) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 3.

19) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 3.

20) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 3.

21) Przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 2.

22) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 3.

23) Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

24) Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

25) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 2.

26) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

27) W brzmieniu ustalonym przez art. 12 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136), która weszła w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

28) Przez art. 1 pkt 9 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2, dodany przez art. 47 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6, a następnie skreślony przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 3.

29) Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 3.

34) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 kwietnia 1993 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 40, poz. 184), która weszła w życie z dniem 19 czerwca 1993 r.

35) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 2.

- 37) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 38) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 39) Przez art. 1 pkt 13 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 40) Dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 41) Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 41) Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 41) Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 42) Wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.
Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 41) Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.
- 43) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 44) Przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 73, poz. 431), która weszła w życie z dniem 28 listopada 1990 r.
- 45) Dodany przez art. 1 pkt 15 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 46) Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 lipca 1984 r. zmieniającej ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 34, poz. 184), która weszła w życie z dniem 11 lipca 1984 r., a następnie skreślony przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 34.
- 47) Przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 34.
- 48) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 49) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 2.
- 50) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 51) W brzmieniu ustalonym przez art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), która weszła w życie z dniem 30 marca 2001 r.
- 52) Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 53) Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 54) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 2.
- 55) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 56) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 34.

Z dniem wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r., stosownie do art. 99 ust. 4 ustawy, o której mowa w przypisie 15, nie stosuje się przepisów zobowiązujących wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do uzyskania stanowiska lub opinii zarządu gminy.

Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

61) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 2.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 2.

Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 2.

Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 2.

W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 2.

W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. e) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

Dodany przez art. 1 pkt 15 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza.

W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 3.

73) Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 3.

74) Ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1 skreślone przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 2.

75) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 5 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.

76) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 5 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.

- 77) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 6 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 78) Dodany przez art. 47 pkt 6 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 79) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 6 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 80) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 2.
- 81) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 82) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 2.
- 82) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 2.
- 83) Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 59 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.
- 84) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 85) Dodany przez art. 59 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 83.
- 5) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 84) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 86) Dodany przez art. 59 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 83.
- 87) W brzmieniu ustalonym przez art. 59 ust. 3 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 83.
- 88) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 3 oraz przez art. 59 pkt 3 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 83.
- Dodany przez art. 59 pkt 3 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 83.
- 90) W zakresie, w jakim wyłącza uprawnienie osoby zobowiązanej do poddania się leczeniu odwykowemu do złożenia wniosku o zmianę przez sąd postanowienia w przedmiocie rodzaju zakładu leczenia odwykowego, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2001 r. sygn. akt P. 6/2001 (Dz. U. Nr 131, poz. 1478) za niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 i art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony dnia 16 listopada 2001 r.
- 91) W brzmieniu ustalonym przez art. 22 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 51.
- 5) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 5) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 92) Zlikwidowane na mocy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o zmianie Kodeksu karnego wykonawczego (Dz. U. Nr 14, poz. 85), która weszła w życie z dniem 27 marca 1990 r.
- 93) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 94) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 84) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 84) W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 6.
- 95) Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.
- 96) W zakresie, w jakim nie gwarantuje osobie zatrzymanej w izbie wytrzeźwień prawa do udziału w posiedzeniu sądu, na którym rozpatrywane jest zażalenie w sprawie zasadności i legalności

doprowadzenia do izby, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r. sygn. akt SK. 5/02 (Dz. U. Nr 84, poz. 763) za niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony dnia 25 czerwca 2002 r.

95) Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

97) W brzmieniu ustalonym przez art. 59 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 83.

82) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 2.

98) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

99) Przez art. 1 pkt 24 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

100) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

101) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 3.

102) Dodany przez art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368), która weszła w życie z dniem 30 listopada 2001 r.

103) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 3.

104) Dodany przez art. 1 pkt 27 ustawy wymienionej w przypisie 3.

105) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 2.

106) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 2.

107) Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 3.

108) Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2.

109) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.

65) W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

108) Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2.

110) W brzmieniu ustalonym przez art. 5 § 2 pkt 15 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

111) Dodany przez art. 1 pkt 30 ustawy wymienionej w przypisie 3.

65) W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 czerwca 2002 r. W brzmieniu tym obowiązuje do dnia 9 listopada 2002 r.

W brzmieniu ustalonym przez art. 40 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami (Dz. U. Nr 128, poz. 1401), która wejdzie w życie z dniem 10 listopada 2002 r.

114) W brzmieniu ustalonym przez art. 5 ustawy z dnia 27 lipca 1991 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 73, poz. 321), która weszła w życie z dniem 1 października 1991 r.

114) W brzmieniu ustalonym przez art. 5 ustawy z dnia 27 lipca 1991 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 73, poz. 321), która weszła w życie z dniem 1 października 1991 r.

115) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 ustawy wymienionej w przypisie 3.

116) Zamieszczony w obwieszczeniu.

117) Ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1 skreślone przez art. 1 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 2.

118) Ustawa została ogłoszona dnia 12 listopada 1982 r.